

Θολό ηθικό και πολιτικό τοπίο

► Του ΓΙΩΡΓΟΥ Ν. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, διδάκτορος Φιλοσοφίας

Η ΟΛΙΓΑΡΧΙΚΗ ΦΥΣΗ του αντιπροσωπευτικού πολιτεύματος επιβεβαιώθηκε με τις τελευταίες εκλογές. Πράγματι, εκτός του μεγάλου ποσοστού της αποχής 36,13% (έστω μικρότερο αν γίνουν διάφορες αναγωγές και αφαιρέσεις), ποσοστό 8,62% που έμεινε εκτός Βουλής συν το 2,36% των άκυρων-λευκών δεν θα αντιπροσωπευθούν. Δηλαδή ένα μεγάλο μέρος του κοινωνικού σώματος δεν αντιπροσωπεύεται. Αυτό σημαίνει πως μια βασική αρχή του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος, η αντιπροσώπευση όλων, δεν εξασφαλίζεται εδώ και αρκετές δεκαετίες.

Επίσης, η νέα κυβέρνηση συνεργασίας συγκέντρωσε ποσοστό 41% (36,3+4,7), δηλαδή είναι ουσιαστικά μια μειοψηφική κυβέρνηση, όπως και όλες οι προηγούμενες, των Σαμαρά-Βενιζέλου, του Γ. Α. Παπανδρέου κ.ο.κ. Δηλαδή, μια άλλη βασική αρχή του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος, η αρχή της πλειοψηφίας, καταστρατηγείται «νομίμως», εξαιτίας του εκλογικού συστήματος που εξασφαλίζει την εικονική πλειοψηφία εδών. Οπότε είναι λανθασμένη η θέση της νέας κυβέρνησης πώς υπάρχει «λαϊκή κυριαρχία». Η αλήθεια είναι πως

η κομματική ολιγαρχική κυριαρχία επισφραγίζεται και με την Αριστερά.

ΑΥΤΟ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ

τόσο από τον πολιτικό ευνοούμενό των ανθρώπων, αφού, καθ' όλη τη διάρκεια της διακυβέρνησης, δεν συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων, στη θέσπιση των νόμων και στον έλεγχο της εξουσίας, όσο και από την προεκλογική εκστρατεία, κατά την οποία οι συγκεντρώσεις διενεργούνται με βάση την πολιτική αλλοτρίωσης: οι κομματικοί αρχηγοί εκφωνούν λόγο και από κάτω χιλιάδες απόμνυνται παθητικά, χειροκροτούν, φωνάζοντας προκατασκευασμένα από την κομματική γραφειοκρατία συνθήματα.

Στο πλαίσιο αυτού ο ολιγαρχικό λογικόν επιτρέπει διάφορες εξουσιαστικές αλχημείες, όπως η συνεργασία της Αριστεράς με το ακροδεξιό κόμμα των ΑΝ.ΕΛ., στο οποίο καλλιεργούνται ο λαϊκισμός, ο εθνικισμός, η Θρησκειοκαππαλία, ο αντισημιτισμός, ο αντιιδιτικισμός, ο ανθρολογισμός, η συνωμοσιολογία, οι «ψεκασμοί». Αυτό σημαίνει πως η Ακροδεξιά νομιμοποιείται πια και με αριστερή κάλυψη, αφού ήδη έχει αρχίσει η νομιμοποίηση της με την κυβέρνηση Παπαδόπουλου (ΠΑΣΟΚ-Ν.Δ.-ΛΑΟΣ) και συνεχίστηκε με την κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου, όπου για πρώτη φορά συμμετείχαν επιφανή στελέχη της Ακροδεξιάς.

Η ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ εκκινεί με την ισούτικη αρχή «ο σκοπός δικαιώνει τα μέσα», θολώνοντας έτσι το πολιτικό και ηθικό τοπίο. Δεν είναι επιτρέπότο ο σκοπός, δηλαδή η άσκηση της εξουσίας, να υποτάσσει την πολιτική σε αξιακές και ηθικές ουδετερότητες, οι οποίες οδηγούν στον ηθικό και πολιτικό μπδενισμό, που με την άλλη μορφή του -της διαπλοκής, της διαφθοράς και του πελατειακού κράτους- έχει διαποτίσει το πολιτικό σύστημα

και το νεοελληνικό φαντασιακό. Το ηθικό και πολιτικό πρόσωπο της Αριστεράς έχει έτσι υπονομευτεί αμετακλήτως, διότι ασκείται με δύο μέτρα και δύο σταθμά. Επιπλέον, υπονομεύονται οι πολιτικές πρωτοβουλίες, αφού εξαρτώνται πια από τις ακροδεξιές εθνικολαϊκιστικές θέσεις των ΑΝ.ΕΛ. Εκτός και αν η συνεργασία αυτή αποτελεί το άλλοθι της νέας κυβέρνησης για να μην προβεί σε ουσιαστικές θεσμικές αλλαγές.

ΕΝΩ ΟΜΩΣ στην περίπτωση αυτή η Αριστερά επικαλείται ως επιχείρημα την κυβερνητικότητα, στην περίπτωση του υπουργού Εξωτερικών τη επικαλείται; Την υποστήριξή του, όταν ήταν στο ΚΚΕ, σε δικτατορικά καθεστώτα όπως οι Γιαρουζέλακι; Τη στενή συνεργασία του με την κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ και με τον Γ.Α. Παπανδρέου; Τον εθνικισμό του; Την προσέγγισή του με τον ακροδεξιό Φανόλι Κρανιδώτη; Τη συνεργασία του με τον Ρώσο Ντούγκιν, στενό συνεργάτη του Πούτιν, εισηγητή μιας μεταφασιστικής θεωρίας και υποστηρικτή της Χρυσής Αυγής; (Βλ. Δ. Ψαρράς, «Εφ.Συν.»). Η νέα κυβέρνηση, με τις επιλογές της, και σε αυτό το ζήτημα θολώνει πιο πολύ το τοπίο.

Επιπλέον, ο πρόεδρος των ΑΝ.ΕΛ. μέχρι το 2012 συμμετείχε στο κόμμα της Ν.Δ., άρα είναι συνυπεύθυνος για τις πολιτικές που οδήγησαν στην χρεοκοπία. Με την ένταξή του στη νέα κυβέρνηση προτείνεται η απαλλαγή του από τις ευθύνες του, άρα η συγχώρηση. Το ίδιο ισχύει για Καραμανλή και Αβραμόπουλο, για τους οποίους υπήρξε πρόθεση να προταθούν για την Προεδρία της χώρας, και για τον Παυλόπουλο, που τελικώς προτάθηκε. Αυτή όμως είναι η λογική του κομματικού, εκλογικού και εξουσιαστικού δικαιού, ενώ το δημοκρατικό δίκαιο ή απλώς το πολιτικό δίκαιο δεν επιτρέπει τη συγχώρηση χωρίς δίκαιο, χωρίς δικαιοσύνη. Συγχώρηση μπορεί να υπάρξει μόνο αν υπάρχει απονομή δικαιοσύνης. Αυτή είναι και η απαραίτητη προϋπόθεση για κάποια διαφορετική νέα πορεία της χώρας: απόδοση ευθυνών στους πολιτικούς των δύο κομμάτων που συνευθύνονται για την εξαρχείωση του πολιτικού συστήματος και την χρεοκοπία.

Η ΦΙΛΟΣΦΟΦΟΣ Χάνα Αρεντ γράφει πως «έναι άκρως ενδεικτικό, και αποτελεί δομικό στοιχείο του χώρου των ανθρωπίνων υποθέσεων, το ότι οι άνθρωποι δεν μπορούν να συγχωρήσουν διάτι δεν μπορούν να τιμωρήσουν». Ομάς κάποιοι αριστεροί συγχωρούν χωρίς να αποδώσουν δικαιοσύνη. Φαίνεται ότι στην Ελλάδα και στην Αριστερά υπάρχει μετάβαση από τον κόσμο των ανθρωπίνων υποθέσεων και του αισθήματος δικαιού προς έναν κόσμο αθεράπευτης αδικίας, εθνικολαϊκισμού και θυματοποίησης, όπως φάνηκε και από τις προγραμματικές δηλώσεις. Δεν είναι λοιπόν τυχαία η υποστήριξη της νέας κυβέρνησης από τη Γάινα Αγγελοπούλου και τον τέως, τη Μαρίνη Λεπεν και τον Γιανναρά, από τους ακροδεξιούς Μπαλτάκο και τον επίσκοπο Καλαβρύτων Αμβρόσιο! Το ηθικό και πολιτικό τοπίο παραμένει θολό, το νεοελληνικό φαντασιακό σε σύγχυση, η κοινωνία θεατής των αδιεξόδων.

